

Дробот А.В.,
помічник судді Господарського суду
Дніпропетровської області,
аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

науковий керівник –
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук
Обушенко Н.М.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ БЕЗРОБІТТЯ ЯК СКЛАДОВА ДО ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО І ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Однією з головних проблем, яка є на сьогодні в Україні – це масове безробіття. Воно спричинене як економічною кризою країни та світу в цілому, так і тривалою невизначеністю політичної ситуації щодо фактичної втрати території АР Крим, проведенням Антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, загострення відносин з Російською Федерацією.

Так від проведення бойових дій і військових операцій на сході України значно підвищилась загроза життю та здоров'ю людей, які проживають або постійно працюють на даних територіях. Велика кількість осіб стали жертвами бойових дій: люди залишаються без житла, майна, роботи, інших матеріальних благ. У зв'язку з цим вони вимушені тимчасово переселятись на інші території України.

Тому важливим завданням будь-якої соціально-правової держави є допомога тим, хто втратив роботу, а також запобігання масовому безробіттю. Враховуючи те, що в довгостроковій перспективі Україна збирається увійти до складу Європейського Союзу, досвід країн-учасниць цього об'єднання в сфері регулювання мобільності трудового потенціалу, а також допомоги безробітним є особливо важливим для нашої держави.

Враховуючи те, що країнам Європейського Союзу (ЄС) властиві досить різні системи соціального забезпечення і сама ідеологія здійснення соціальної допомоги існують різні типи систем соціального захисту. Одні науковці виокремлюють чотири основних типи організації системи соціального захисту – континентальну, соціал-демократичну (скандинавську), універсальну (англосаксонську) та південно-європейську [1, с. 336], інші – три типи: континентальну, англосаксонську та скандинавську [2, с. 26-27]. Критерієм класифікації країн за типами є спосіб організації соціального захисту, якому держава віддає перевагу: соціальній допомозі чи соціальному страхуванню, а також форма надання соціальних послуг – приватна чи державна.

В країнах із континентальною моделлю соціального захисту (Німеччина, Австрія, Нідерланди, Бельгія) діє принцип, відповідно до якого обсяг соціальної допомоги залежить від успішності людини в трудовій діяльності [1, с. 337]. Зокрема, у Німеччині передбачено обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття. Внески сплачують як застраховані особи, так і роботодавці, у разі виникнення дефіциту уряд здійснює субсидіювання [3, с. 185].

Соціал-демократична модель розвивалася на основі принципу соціальної солідарності та відповідальності суспільства й держави за благополуччя кожного члена суспільства, проте згодом система зазнала реформування та було введено контрактні форми забезпечення, соціального захисту [1, с. 337].

Особливостями універсальної моделі соціального захисту є залишковий принцип фінансування соціальних служб, вибірковість щодо надання соціальної допомоги, переважаюча роль місцевих органів влади в організації соціальних служб та поступове зниження ролі державної влади [1, с. 337]. Така модель соціального захисту характерна для Великобританії. Соціальний захист безробітних забезпечується шляхом надання одного із видів допомоги: тим, хто шукає роботу (залежно від внесків) – цей вид допомоги залежить від внесків до соціального страхування, максимальна тривалість виплат – 6 місяців; тим, хто шукає роботу (залежно від доходу) – право на отримання цієї допомоги мають

особи, які працюють менше від 16 годин на тиждень або особи, заощадження яких не перевищують певну суму [3, с. 176].

Південноєвропейська модель (Португалія, Іспанія, Греція) характеризується низьким рівнем розвитку систем соціального захисту, обмеженою участю держави [1, с. 338].

Як бачимо, системи соціального захисту в країнах-членах ЄС суттєво відрізняються. В одних країнах переважає активна участь держави в організації та здійсненні соціального захисту безробітних, в інших організаційна та фінансова участь держави є мінімальною.

Проаналізуємо умови та тривалість надання допомоги по безробіттю в деяких країнах світу. Зокрема, у США відсутній єдиний загальнонаціональний принцип страхування безробіття, хоча система страхування вважається федерально-штатною та керує нею Федеральна служба страхування з безробіття. Однак федеральний закон формулює лише найбільш загальні принципи страхування. У компетенцію штатів входить визначення категорій осіб, які підлягають страхуванню, порядок надання допомоги з безробіття, її розміри та строки виплати. Відповідно до цього на території США діють 52 програми компенсації з безробіття. На додаток загальних програм страхування діють і спеціальні програми страхування для працівників залізниці, федеральних службовців, військовослужбовців. Виходячи з економічної ситуації в країні, федеральна влада може заснувати додаткові тимчасові надзвичайні програми страхування.

Матеріальне забезпечення безробітних здійснюється також через різні державні програми допомоги, які діють як на рівні федерації, так і у кожному штаті. Всі вони становлять державну систему допомоги з безробіття, яка складається з федерально-штатних програм спеціалізованої допомоги (у вигляді грошових допомог чотирьом категоріям осіб – літнім, інвалідам, сліпим, родинам із дітьми); штатних програм загальної допомоги (у вигляді грошових виплат, оплати послуг, включаючи медичне обслуговування); федерально-

штатних програм цільового призначення (у сфері освіти та професійно-технічної підготовки, забезпечення житлом, тощо) [4, с. 222].

За українським законодавством звільнення за власним бажанням не позбавляє безробітного права на одержання допомоги по безробіттю, хоча фактично він сам себе позбавив робочого місця. Тому доцільно буде врахувати зазначений підхід при внесенні змін до нормативно-правових актів України, що регулюють порядок та умови виплати допомоги по безробіттю щодо позбавлення осіб, звільнених з місця роботи за власним бажанням, права на допомогу по безробіттю. Також необхідно Державній службі зайнятості, до прийняття рішення про призначення допомоги по безробіттю визначити реальний матеріальний стан безробітного, наявність на його утриманні інших осіб, а також необхідно з'ясувати всі можливі джерела доходів (відсотки за депозитними вкладками, дохід від ведення домашнього господарства тощо). Такі заходи дадуть змогу відфільтрувати від осіб, які дійсно потребують допомоги по безробіттю, від тих, хто не має потреби в такій допомозі, а зекономлені таким чином кошти можна буде використати як на професійне навчання безробітних осіб так і на збільшення їм суми виплат. Жорсткість у відборі претендентів на отримання допомоги по безробіттю сприятиме зниженню споживацьких настроїв серед населення та посилить мотивацію безробітних до якнайшвидшого працевлаштування.

На сьогодні особливого захисту потребують безробітні випускники навчальних закладів, у більшості з яких відсутній стаж роботи за спеціальністю. Конкурувати їм на ринку праці складно, тому держава в особі суб'єктів державної політики України у сфері соціального захисту безробітних має розробити заходи, що сприятимуть працевлаштуванню випускників. Заслужовує на увагу досвід Польщі в цьому напрямі та використати його в розробці відповідних заходів державної політики на території України. Зокрема, у Польщі для безробітних осіб віком молодше від 25 років і випускників вищих навчальних закладів віком до 27 років, які закінчили ВНЗ не пізніше ніж протягом останніх 12 місяців, існує програма «досвід роботи», відповідно до

якої учасники програми отримують перше місце праці без укладання трудового контракту з роботодавцем і набувають навичок при виконанні конкретних практичних завдань під керівництвом наставника. Таке навчання відбувається протягом 3-12 місяців .

В Україні розробка подібних заходів необхідна для забезпечення конкурентоспроможності випускників вищих та професійно-технічних навчальних закладів на ринку праці, а також для пришвидшення процесу повернення безробітних на ринок праці таким чином забезпечив мобільність трудового потенціалу. Однак слід враховувати, що більшість роботодавців не зацікавлена у працевлаштуванні недосвідчених спеціалістів, тому такі заходи державної політики у сфері соціального захисту безробітних мають розроблятися разом із наданням роботодавцям податкових пільг. А для державних підприємств, щоб вони долучались до участі у програмах працевлаштування молодих спеціалістів та молоді загалом, необхідно введення обов'язкового працевлаштування випускників на 3-6 місяців з подальшою можливістю продовження трудового договору.

Отже, підводячи підсумки, зауважимо, що Україні необхідно використати світовий досвід зарубіжних країн, які пройшли шлях удосконалення потенціалу трудових ресурсів та запозичити його з метою зменшення безробітності, що призведе до покращення соціального і економічного становлення нашої країни в цілому, як соціально-правової держави та сприятиме ефективним змінам трудового потенціалу та інтеграції в економічний європейський простір.

Список використаних джерел:

1. Європейська інтеграція : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.В. Федонюк та ін. ; за ред. С.В. Федонюка, В.Й. Лажніка. – Вид. 2-ге, переробл. і допов. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 760 с.
2. Гафарова К.Є. Європейські соціальні стандарти та їх імплементація в Україні / К.Є. Гафарова // Акад. огляд. – 2011. – № 1 (34). – С. 25-31.

3. Семигіна Т. Соціальна політика: історія та сучасний розвиток / Т. Семигіна. – К. : ТОВ “Агентство “Україна”, 2008. – 196 с.

4. Шабанов. Р.І. Окремі питання правового регулювання зайнятості населення у США. – Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер. : Юриспруденція. – 2014. – № 8. – С. 222. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc8>.

*Анісімов Д.О.,
слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

*науковий керівник –
завідувач кафедри філософії та політології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософських наук, професор
Кузьменко В.В.*

ВЛИЯНИЕ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА НА СОЗНАНИЕ В ТВОРЧЕСТВЕ Ф.М. ДОСТОЕВСКОГО

В данном исследовании рассмотрено влияние иностранного языка на сознание за творчеством Ф.М. Достоевского.

Ключевые слова: язык, Достоевский, русский, сознание.

Актуальность темы. С целью передачи информации люди используют большое количество различных языков, в которых есть свои особенности. Но возникает вопрос, может ли изучение иностранного языка влиять на сознания изучаемого?

Анализ последних исследований и публикаций. Этот вопрос не был предметом рассмотрения отечественных и зарубежных специалистов.